

ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ 2011

A1. Να μεταφράσετε στο τετράδιό σας τα παρακάτω αποσπάσματα:

Et si habet Asia suspicionem quandam luxuriae, Murenam laudare debemus, quod Asiam vidit sed in Asia continenter vixit. Quam ob rem accusatores non Asiae nomen Murenae obiecerunt, ex qua laus familiae, memoria generi, honos et gloria nomini constituta est, sed aliquod flagitium ac dedecus aut in Asia susceptum aut ex Asia deportatum.

.....

Porcia, Bruti uxor, cum viri sui consilium de interficiendo Caesare cognovisset, cultellum tonsorium quasi unguium resecandorum causa poposcit eoque velut forte elapso se vulneravit. Clamore deinde ancillarum in cubiculum vocatus Brutus ad eam obiurgandam venit quod tonsoris praeripuisset officium. Cui secreto Porcia «non est hoc» inquit «temerarium factum meum, sed certissimum indicium amoris mei erga te tale consilium molientem...».

Μονάδες 40

Παρατηρήσεις

B1. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

suspicionem	: την κλητική ενικού
quandam	: την αιτιατική ενικού στο ουδέτερο γένος
continenter	: τον συγκριτικό βαθμό του επιρρήματος
rem	: τη δοτική πληθυντικού
laus	: τη γενική ενικού
generi	: την αιτιατική ενικού
aliquod	: τη γενική ενικού στο ίδιο γένος
dedecus	: την αφαιρετική ενικού
viri	: τη γενική πληθυντικού
cultellum	: την ίδια πτώση στον άλλο αριθμό
eoque	: την ονομαστική πληθυντικού στο θηλυκό γένος
tonsoris	: τη δοτική πληθυντικού

hoc	: την ίδια πτώση στον άλλο αριθμό στο ίδιο γένος
certissimum	: την αφαιρετική ενικού του συγκριτικού βαθμού στο ίδιο γένος
tale	: τη γενική πληθυντικού στο ίδιο γένος

Μονάδες 15

B2. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθέναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους:

laudare	: το πρώτο πληθυντικό πρόσωπο του ενεστώτα της υποτακτικής στην ίδια φωνή
vidit	: το απαρέμφατο του μέλλοντα στην παθητική φωνή
vixit	: την αφαιρετική του σουπίνου
obiecerunt	: το δεύτερο πληθυντικό πρόσωπο του παρατατικού της υποτακτικής στην ίδια φωνή
constituta est	: το τρίτο πληθυντικό πρόσωπο του ενεστώτα της οριστικής στην ίδια φωνή
interficiendo	: το δεύτερο ενικό πρόσωπο του ενεστώτα της προστακτικής στην ενεργητική φωνή
cognovisset	: το τρίτο ενικό πρόσωπο του μέλλοντα της υποτακτικής στην ίδια φωνή (να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο)
resecandorum	: το πρώτο ενικό πρόσωπο του συντελεσμένου μέλλοντα της οριστικής στην ενεργητική φωνή
poposcit	: τη μετοχή ενεστώτα στην ονομαστική ενικού
elapso	: τη γενική του γερονδίου
obiurgandam	: το δεύτερο ενικό πρόσωπο του παρακειμένου της οριστικής στην ενεργητική φωνή
venit	: το τρίτο ενικό πρόσωπο του

	παρατατικού της οριστικής στην ενεργητική περιφραστική συζυγία (να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο)
praeripuisset	: το τρίτο πληθυντικό πρόσωπο του ενεστώτα της οριστικής στην ενεργητική φωνή
est	: το δεύτερο πληθυντικό πρόσωπο του μέλλοντα της προστακτικής
molientem	: το απαρέμφατο ενεστώτα

Μονάδες 15

Γ1α. «**quod Asiam vidit**»: να αναγνωρίσετε το είδος της πρότασης (μονάδα 1), να δηλώσετε τη συντακτική της λειτουργία (μονάδα 1) και να δικαιολογήσετε την έγκλιση εκφοράς της (μονάδα 1). **Μονάδες 3**

Γ1β. «**Murenam laudare debemus**»: να αντικαταστήσετε το debeo+απαρέμφατο από τον αντίστοιχο τύπο της παθητικής περιφραστικής συζυγίας. Να δηλώσετε και το ποιητικό αίτιο. **Μονάδες 6**

Γ1γ. «**cum viri sui consilium de interficiendo Caesare cognovisset**»: να μετατρέψετε την πρόταση σε μετοχική με αφαιρετική απόλυτη. **Μονάδες 6**

Γ2α. Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των παρακάτω λέξεων:

luxuriae, Murenae, nomini, uxor, tonsorium, secreto

Μονάδες 6

Γ2β. «**Clamore deinde ancillarum in cubiculum vocatus Brutus ad eam obiurgandam venit quod tonsoris praeripuisset officium**»: να εξαρτηθεί από τη φράση «**Aliquis dicit**». **Μονάδες 4**

Γ2γ. «**cultellum tonsorium quasi unguium resecandorum causa poposcit**»: να αντικαταστήσετε με τελική πρόταση (μονάδες 3) και με σουπίνο (μονάδες 2) τον προσδιορισμό του σκοπού που υπογραμμίζεται.

Μονάδες 5

ΛΑΤΙΝΙΚΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Μετάφραση

A1

Κι αν η Ασία έχει κάποια υποψία τρυφής, οφείλουμε να επαινέσουμε το Μουρήνα, επειδή είδε την Ασία, αλλά έζησε με εγκράτεια στην Ασία. Γι' αυτό το λόγο οι κατήγοροι δεν προσήψαν στο Μουρήνα το όνομα «Ασία», από την οποία δημιουργήθηκε έπαινος για την οικογένεια, υστεροφημία για τη γενιά (του), τιμή και δόξα για το όνομα, αλλά κάποιο όνειδος και ντροπή που ή αποκτήθηκε στην Ασία ή μεταφέρθηκε από την Ασία.

Η Πορκία, η σύζυγος του Βρούτου, όταν έμαθε το σχέδιο του άντρα της (ως προς το) να σκοτώσει τον Καίσαρα, ζήτησε ένα μαχαιράκι μανικιουρίστα δήθεν για να κόψει τα νύχια (της) και με αυτό αυτοτραυματίστηκε (τραυμάτισε τον εαυτό της) (επειδή) καθώς (της) γλίστρησε δήθεν τυχαία. Έπειτα ο Βρούτος, αφού κλήθηκε στην κρεβατοκάμαρα από τις φωνές των υπηρετριών, ήλθε για να τη μαλώσει, επειδή τάχα είχε κλέψει την τέχνη του μανικιουρίστα. Σε αυτόν μυστικά η Πορκία είπε «δεν είναι αυτό μια ασυλλόγιστη πράξη μου, αλλά μια ξεκάθαρη ένδειξη της αγάπης μου για σένα που σχεδιάζεις τέτοιο σχέδιο».

B1

suspicio

quoddam

continentius

rebus

laudis

genus

alicuius

dedecore
virorum
cultellos
eaeque
tonsoribus
haec
certiore
talium

B2

laudemus
visum iri
victu
obiceretis
constituuntur
interfice
cognitura sit
resecuero
poscens
elabendi
obiurgavisti
venturus erat
praeripiunt
estote
moliri

Γ1α

Δευτερεύουσα επιρρηματική αιτιολογική πρόταση ως επιρρηματικός προσδιορισμός της αιτίας στο τύπο εξάρτησης. Εισάγεται με τον αιτιολογικό σύνδεσμο quod και

εκφέρεται με έγκλιση οριστική (παρακειμένου) γιατί δηλώνει αιτιολογία αντικειμενικά αποδεκτή.

Γ1β

Murena laudandus est nobis

Γ1γ

Viri sui consilio de interficiendo Caesare cognito

Γ2α

luxuriae : γενική αντικειμενική στο *suspicionem*

Murenae : έμμεσο αντικείμενο στο *obiecerunt*

nomini : δοτική προσωπική χαριστική από το *constituta est*

uxor : παράθεση στο *Porcia*

tonsorium : επιθετικός προσδιορισμός στο *cultellum*

secreto : επιρρηματικός προσδιορισμός που δηλώνει τρόπο, προσδιορίζει το *inquit*

Γ2β

Aliquis dicit clamore deinde ancillarum in cubiculum vocatum Brutum ad eam obiurgandam venisse quod tonsoris praeripuisset officium.

Γ2γ

με τελική πρόταση:

ut ungues resecaret

με σουπίνο:

ungues resectum